

Hallands län.

Halmstad.

Apoteket Vakteln.

1674.

Staden är gammal äfven där den nu är belägen. Den flyttades nämligen i början af 1300-talet från Öfraby, och var före Kalmarunionens tid rätt obetydlig. Flera gånger belägrad samt en gång i grund förstörd af eldsvåda, har nog äfven detta verkat hämmande på ordnade apoteksförhållanden här, och först 1617 omtalas apotekare i staden. Sedan den kommit under svenska kronan utfärdades d. 19 aug. 1674 för Johan Jacob Goldtfus det första privilegiebrevet, enligt hvilket »ingen annan än han ägde rättighet att sälja medikamenter eller hafva tillstånd att innehafva arsenik», hvarjämte han tillförsäkrades tullfrihet för medikamenter till 100 daler silfvermynt värde, m. m.

Apoteket Vakteln som under danska tiden lär hafva kallats »Blomsterpotten» var sedan mycket lång tid tillbaka inrymt i ett gammalt korsvirkeshus vid Storgatan och hade mycket små och gammalmodigt inredda lokaler, men flyttades 1908 af apotekare O. E. Wallén till en nyuppförd byggnad å den gamla tomten med läge åt Köpmansgatan.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 4,500 kronor.

RASK, CASPER. Född d. . . . , död d. . . .
Föräldrar:

R. skall 1617 hafva varit apotekare i Halmstad, men något närmare om honom känner man ej.

Död d. . . .

GOLDTFUS, JOHAN JACOB.

G. erhöill privilegium såsom apotekare i Halmstad d. 19 aug. 1674, men bortflyttade 1681 härifrån i anseende till de danska oroligheterna. (Se vidare om honom under apoteket i Falun sid. .)

ERASMI, JOHAN SAMUEL. Född d. . . .

Föräldrar: . . .

E. kallades 1682 af borgmästare och råd till apotekare i Halmstad, och erhöill d. 14 juni af konung Carl XI å sig transporterade de privilegier, som 1674 blifvit apotekare Goldtfus förunnade.

Han blef sedan tillika rådman i staden, afträdde apoteket 1712 och dog 1713 samt begrofs d. 25 nov. s. å. Han »blef lagd på den stora gången i kiörkian».

Gift d. . . . med INGRID FALCHOVIUS, dotter till kyrkoherden JÖNS PEDERSON FALCHOVIUS och BRITA BENGTSDOTTER.

Barn: SAMUEL, född d. . . . Student i Lund af Göteborgs nation 1724.

MATTFELDT, JOHAN. Född d. . . .

Föräldrar: . .

M. blef apotekare i Halmstad 1712 men synes först d. 16 juni 1720 hafva fått privilegier å apoteket.

Död d. 17 juni 1737.

Gift i Halmstad d. 12 jan. 1712 med SOFIA HENRICSDOTTER HUMMEL, född d. . . ., död d. 17 juni 1737, dotter till handelsmannen HENRIK HUMMEL och . . .

MATTFELDT, SAMUEL. Född d. . . . 1697.

Föräldrar: Regementsfältskären CHRISTIAN MATTFELDT, född d. . . ., död d. . . . 1716, och INGEBORG HJORTH.

M. emottog apoteket 1741 och erhöll privilegium därå d. 12 dec. 1748.

Död d. 5 mars 1747.

Gift d. 4 dec. 1741 med GUNNILA JOHANNA ULFGREN, född d. 2 jan. 1719, död d. 29 jan. 1757, dotter till handlanden JOHAN ULFGREN, och INGRID MALENA VORSTIUS.

PETTERSSON, JOACHIM BERNHARD. Född d. . . . 1717 i staden Werden i grefskapet Marck i Tyskland.

P. aflade apotekarexamen 1749 och blef genom gifte med Samuel Mattfeldts änka 1749 ägare af apoteket, som han under provinsialläkarens d:r Montin tillsyn satte i försvarligt stånd.

Under en tid på 1760-talet, då skiljemynt saknades och personer med kredit utgäfvo s. k. valutor, försökte äfven han sig på detsamma, och skaffade sig med denna lätta tillgång på penningar en del egendomar. Vid valutornas realisation kunde emellertid dessa ej bytas ut mot kontanta penningar, och han såg sig ej i stånd att göra hvar man rätt samt blef melankolisk och afhände sig själf lifvet.

Död d. 25 april 1771, begrafd d. 30 april s. å.

Gift 1) d. 4 dec. 1749 med GUNNILA JOHANNA ULFGREN, född d. 2 jan. 1719, död d. 29 jan. 1757, gift [1) med apotekaren i Halmstad Samuel Mattfeldt, född d. . . . 1697, död d. 5 mars 1747.

Barn: AGNETA MAGDALENA, född d. 4 dec. 1750; — JOHANNA GRETA, född d. 27 jan. 1753; — ANNA CATHARINA, född d. 8 sept. 1754, död d. 3 mars 1755; — SAMUEL, född d. 11 juli 1756, död d. 22 april 1757.

2) d. 2 jan. 1759 med ANNA MARGARETHA HAGSTRÖM, född d. 2 april 1739, död d. . . ., dotter till borgmästaren i Malmö PETER HAGSTRÖM, och ELISABETH BARBARA STENHOFF, född d. . . ., död d. . . . 1775.

Barn: GUSTAFVA JOHANNA, född d. 31 dec. 1759, död d. 14 maj 1761; — PETER, född d. 31 dec. 1761. Provisor 1787, sjöman; — SAMUEL, född d. 14 nov. 1767. Tullinspektor

KRÜGER, ANDERS DAVID. Född d. . . . 1741 i staden Bergen på Rügen.

Föräldrar: Borgmästaren och tillika stads- och ridderskapskirurgen i Bergen på Rügen JOACHIM KRÜGER, och BARBARA SCHWEICKERT.

K. konditionerade åren 1751—61 hos apotekaren C. Fr. von Ackern i Stralsund, dels som elev och dels som provisor, tjänstgjorde sedan hos apotekaren Giese i Greifswald, samt kom därifrån till apoteket Morianen i Stockholm, tjänstgjorde där ett år och sedan tvenne år å apoteket Upplands vapen i Uppsala, hvarpå han återreste till Pommern. Ej långt därefter begaf han sig till Kristiania, hvarifrån han efter ett års tid dock återvände till ofvannämnda apotek i Uppsala där han stannade 4 år. Under år 1770 vistades han på apoteket Vasen i Linköping, inköpte 1771 apoteket Vakteln i Halmstad och aflade samma år i aug. apotekarexamen. Han sålde apoteket 1792.

Död d. 19 febr. 1794 i Halmstad.

Gift d. 27 maj 1772 med CATHARINA EDMAN, född d. 25 juli 1753, död d. 27 febr. 1790, dotter till handlanden OLOF EDMAN och BRITA SCHUMBERG.

Barn: OLOF JOACHIM, född d. 28 jan. 1773, död d. 2 okt. 1774; — BRITA MARGARETHA, född d. 13 aug. 1775, död d. . . . , gift d. 4 nov. 1793 med postinspektoren i Halmstad JOHAN PETER MALM, född d. . . . 1760, död d. 26 febr. 1807; — MARIA SOFIA, född d. 5 sept. 1776, död d. . . . 1853, gift d. 22 maj 1799 med öfverkommissarien i assistans-kontoret PETER ANTON HEIDERICH, född d. 13 mars 1766, död d. 6 april 1829; — CHRISTINA HELENA, född d. 22 sept. 1781, död d. 27 sept. 1781; — JOHAN CHRISTIAN, född d. 20 maj 1787, död d. 5 nov. 1790.

FRIDERICI, PAUL. Född d. 20 jan. 1756 i Göteborg.

Föräldrar: Grosshandlaren CHRISTJAN FRIDERICI, född d. . . . 1712, död d. 27 juli 1762, och ANNA DOROTHEA BIHUSEN, född d. 7 okt. 1724, död d. . . .

F. erhöll först enskild undervisning och därpå undervisning vid tyska skolan i Göteborg till 1768, då han sändes till Hamburg, hvarest han fortsatte studierna vid en offentlig skola med tanke på att sedan ägna sig åt handel. Då emellertid denna plan gick om intet, beslöt han i stället att öfvergå till farmacien och reste 1769 till Pernau i Estland, för att hos apotekaren därstädes d:r Wissel utbilda sig till apotekare.

Sedan han i öfver 8 år vistats här, tjänstgjorde han å apotek först i Kurland, så i Lübeck och därpå i Fredericia på Jylland, samt kom öfver Köpenhamn slutligen 1779 åter till Göteborg. Konditionerade därefter i Stockholm å apoteken Markattan (numera Leoparden), Enhörningen och Lejonet, tills han d. 1 mars 1787 undergick provisorsexamen, efter att hafva blifvit kallad till apoteket Vakteln i Halmstad. Han inköpte detta apotek 1792 och examinerades till apotekare. Försålde apoteket 1799 och lefde därefter som privatman.

Död d. . . . 1819.

Gift d. 30 dec. 1808 med ANNA BRITA GÖTHENDAHL, född d. . . ., dotter till . . .

Barn: CHRISTJAN, född d. . . . 1809, död d. . . . Jordbrukare.

HEUMAN, CARL GUSTAF. Född d. 19 sept. 1769.

Föräldrar: Vice pastorn i Finja församling, Kristianstads län JOHAN HEUMAN, född omkr. 1722, död d. . . . 1785, och GUNILLA CATHARINA WITTBAUM, född d. . . . 1744, död d. . . . 1822.

H. erhöll åren 1781—85 undervisning i Kristianstads trivialskola, antogs d. 22 aug. sistnämnda år till elev å apoteket Svanen i Kristianstad och aflade där 1791 farmacie studiosi-examen. Fortsatte tjänstgöringen å samma apotek till år 1795, då han aflade provisorsexamen och blef föreståndare för apoteket Svanen i Kristianstad hvilken befattning han innehade till 1799, då han inköpte apoteket Vakteln i Halmstad. Han erhöll privilegium härå d. 19 nov. 1802 efter att s. å. d. 8 juni hafva aflagt apotekarexamen. H. undfick d. 5 juli 1815 assessors fullmakt, försålde apoteket 1820 men var fortfarande bosatt i Halmstad samt delägare i Marbäcks pappersbruk vid nämnda stad.

H. var en verksam kommunalman samt allmänt aktad i det samhälle, han i så många år tillhörde.

Död d. 28 sept. 1844 i Halmstad.

Gift 1) d. . . . 1805 med HEDVIG ELISABEEH HAGSTRÖM, född d. 30 sept. 1770, död d. 18 nov. 1808, dotter till rådmannen i Malmö NIKLAS HAGSTRÖM och HEDVIG CHRISTINA BARFOTH.

Barn: HEDVIG ELISABETH, född d. 15 nov. 1808, död d. 30 jan. 1887, gift d. 13 nov. 1832 med handlanden ANDERS JULIUS APPELTOFFT, född d. . . . 1800, död d. . . . 1851.

2) d. 26 nov. 1812 i Harplinge med SOFIA CATHARINA WALLMARK, född d. 26 nov. 1788, död d. 13 dec. 1841, dotter till prosten och kyrkoherden i Harplinge, Göteborgs stift ANDERS WALLMARK och HEDVIG REVIGIN.

Barn: CARL AUGUST, född d. 3 maj 1814, död d. 25 april 1883. Kontraktspäst i Orusts och Tjörns kontrakt, kyrkoherde i Morlanda; — ANDERS GUSTAF, född d. 23 maj 1816, död d. 25 dec. 1867. Vice häradshöfding, rådman i Halmstad; — SOFIA CHARLOTTA, född d. 25 dec. 1818, död d. 21 april 1847; — AMALIA LOVISA, född d. 28 mars 1821, död d. 28 juni 1900, gift d. . . . 1852 med kommissionslandtmätaren i Hallands län PER ROSENGREN, född d. 30 mars 1819, död d. 1 jan. 1889.

v. SYDOW, DANIEL PETER. Född d. 2 april 1793 på Mariannelund i Hässleby socken, Jönköpings län.

Föräldrar: Krigskommissarien NILS LUDVIG VON SYDOW, född d. 4 april 1750, död d. 19 juli 1857, och ENGEL BENEDIKTA HELLER, född d. 6 juni 1764, död d. 29 juni 1807.

S. studerade vid gymnasiet i Linköping och antogs 1809 till elev å apoteket Ängeln i Stockholm, aflade d. 8 mars 1813 farmacie studiosi-examen och blef vårterminen 1814 student i Lund. Inköpte d. 16 juni 1820 apoteket Vakteln i Halmstad och aflade d. 18 juli s. å. apotekarexamen. Erhöll d. 20 juli 1820 K. sundhetskolligii diplom att vara apotekare i Halmstad, men bekom först d. 23 okt. 1854 K. Maj:ts stadsfästelseprivilegium å apoteket. S. skötte städse apoteket med nit och skicklighet, samt innehade detsamma till d. 4 april 1858, då han sålde det till sönerne Daniel Gottlieb och Carl Fredrik.

S. omnämnes som en nitisk, omutligt rättvis, tillbakadragen man, som åtnjöt allmän aktning och värderades högt.

R. V. O. d. 18 dec. 1869.

Död d. 3 febr. 1873 i Halmstad.

Gift d. 28 sept. 1821 med ANNA CHARLOTTA BUTSCH, född d. 30 nov. 1802, död d. 8 dec. 1865, dotter till färgaren i Borås AMBROSIUS BUTSCH och ULRIKA BRINK.

Barn: JULIUS LEONARD, född d. 2 juli 1822, död d. 2 jan. 1887. Kamrerare i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen; — NILS ALBREKT, född d. 5 juli 1823, död d. 14 sept. 1881. F. d. revisionssekreterare, häradshöfding i Årstads, Faurås och Himble

härader inom Hallands län; — JOSEF AXEL, född d. 22 juli 1824, död d. 1 sept. 1853. Slussingeniör i Wilmanstrand i Finland; — DANIEL GOTTLIEB, född d. 18 aug. 1825, död d. 5 april 1870. Apotekare i Halmstad; — ENGEL ULRIKA, född d. 8 sept. 1826, död d. 10 juni 1877; — JOHAN LUDVIG, född d. 21 sept. 1827, död d. 8 febr. 1829; — FRANS EDVARD, född d. 6 nov. 1828, död d. 9 maj 1914. Med. d:r, öfverläkare vid medicinska afdelningen vid allmänna och Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg; — MARCUS VILHELM, född d. 13 juni 1831, död d. 20 sept. s. å.; — CARL FREDRIK, född d. 21 aug. 1832, död d. 16 juli 1904. Apotekare i Halmstad; — KNUT VILHELM, född d. 19 mars 1834, död d. . . . 1907. Sjökapten, landtbrukare på Dal; — OTTO LUDVIG, född d. 24 aug. 1835. F. d. föreståndare för Kronobergs läns landtbruksskola; — KAROLINA ELEONORA, född d. 28 jan. 1838, död d. 9 okt. 1916, gift med kyrkoherden i Hassle, Skara stift, JOHAN BENEDIKT HAQUIN SYLVÉN, född d. 27 febr. 1833, död d. 19 jan. 1909; — ERIK GUSTAF, född d. 7 maj 1839, död d. 20 juni 1873. Vice häradshöfding.

VON SYDOW, DANIEL GOTTLIEB. Född d. 18 aug. 1825 i Halmstad.

Föräldrar: Apotekaren DANIEL PETER VON SYDOW, född d. 2 april 1793, död d. 3 febr. 1873, och ANNA CHARLOTTA BUTSCH, född d. 30 nov. 1802, död d. 8 dec. 1865.

S. genomgick elementarläroverket i Halmstad samt antogs i okt. 1840 till elev å apoteket Enhörningen i Göteborg, aflade där d. 14 mars 1845 farmacie studiosi-examen samt kvarstannade till okt. 1846 å nämnda apotek. Konditionerade därefter till d. 29 sept. 1848 å apoteket Vakteln i Halmstad och från s. å. d. 1 okt. till d. 7 okt. 1849 å apoteket Svanen i Kristianstad. Aflade d. 31 maj 1851 apotekarexamen och förestod på sommaren s. å. Carlsbader brunnsinrättning i Uppsala. Tjänstgjorde därefter å apoteket Vakteln i Halmstad till d. 4 april 1858, då han jämte brodern Carl Fredrik inköpte sistnämnda apotek å hvilket han d. 11 juni s. å. erhöll privilegium.

S. var känd såsom en nitisk och i hög grad samvetsgrann utöfvare af sitt yrke. Högt aktad i samhället, var han hedrad med flera förtroendeuppdrag. Sälunda var han ordförande i

stadens fattigvårdsstyrelse, hvilken befattning han innehade till sin död.

Död d. 5 april 1870 i Halmstad.

Ogift.

VON SYDOW, CARL FREDRIK. Född d. 21 aug. 1832.

Föräldrar: Apotekaren DANIEL PETER VON SYDOW, född d. 2 april 1793, död d. 3 febr. 1873, och ANNA CHARLOTTA BÜTSCH, född d. 30 nov. 1802, död d. 8 dec. 1865.

S. erhöll undervisning vid elementarläroverket i Halmstad samt antogs d. 5 mars 1847 till elev å apoteket i Eksjö. Aflade d. 24 aug. 1851 farmacie studiosi-examen samt konditionerade till d. 9 mars 1852 å sistnämnda apotek och var därefter anställd ett år å apoteket Vakteln i Halmstad och ett år å apoteket i Uddevalla. Aflade d. 31 maj 1856 apotekar-examen och konditionerade därefter å apoteket Vakteln i Halmstad till dess han d. 4 april 1858 tillsammans med brodern Daniel Gottlieb inköpte detta apotek. Efter broderns död öfvertog han såsom ensam ägare apoteket och erhöll d. 31 jan. 1873 privilegium å detsamma.

S. var ansedd som en af de mäst framstående medlemmarna af apotekarkåren. Ännu i sin sena ålders dagar bibehöll han kraft och intresse för arbetet såväl i kårangelägenheter som i det allmännas tjänst, där hans arbetsförmåga och duglighet togs i flitigt anspråk. Han tillhörde en lång följd af år Halmstads stadsfullmäktige och kyrkoråd, var vice ordförande i styrelsen för Halmstads sparbank samt landstingsman. Under åren 1888—91 var han ledamot af riksdagens första kammare. Varm fosterlandsvän och hög frimurare, utöfvade han en storartad välgörenhet och var själfskrifven deltagare i alla filantropiska företag. R. V. O. 1893.

Död d. 16 juli 1904.

Gift d. 28 okt. 1862 med VILHELMINA MATHILDA CAROLINA ÅBJÖRNSSON, född d. 1 sept. 1838, död d. . . . 1908, dotter till brukspatronen VILHELM ÅBJÖRNSSON och MATHILDA HOFLING.

Barn: DANIEL VILHELM FREDRIK, född d. 10 dec. 1863, död d. . . 191 ; — ELISABETH CHARLOTTA VILHELMINA, född d. 22 juni 1865, gift d. 11 aug. 1897 med apotekaren JOHAN HENRIK NATANAEL FRÖBERG, född d. 2 nov. 1851, död d. 10 april 1911; — HEDVIG ULRIKA MARIA, född d. 13 mars 1867, död d. 7

april s. å.; — ANNA KAROLINA, född d. 15 sept. 1868, gift d. 30 juni 1898 med häradshöfdingen, f. d. revisionssekreteraren, vattenrättsdomaren, förutv. statsråd, fil. kand. KRISTIAN HUGO VON SYDOW, född d. 16 juli 1861; — VENDELA MARIA, född d. 9 april 1880, död d. 16 febr. 1919.

WALLÉN, OSCAR EMIL. Född d. 25 febr. 1850 i Värö socken, Halland.

Föräldrar: Organisten ELIAS WALLÉN, född d. 6 april 1810, död d. 22 jan. 1894, och PETRONELLA ENGBERG, född d. 23 nov. 1809, död d. 2 maj 1890.

W. antogs i aug. 1865 till elev å apoteket Kronan i Göteborg, där han d. 30 dec. 1869 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde å samma apotek till d. 20 aug. 1870, och därefter å apoteket Vakteln i Halmstad till d. 12 juli 1872 samt förestod från d. 1 juli—1 okt. 1873 apoteket i Årjäng. Aflade d. 30 jan. 1875 apotekarexamen och förestod därefter medicamentsförrådet i Tumba från d. 1 febr. till d. 1 aug. 1875 samt tjänstgjorde sedan till 1877 års slut å apoteket i Södertälje. Inköpte d. 1 mars 1878 för 49,000 kr. apoteket i Hvetlanda samt erhöll d. 12 april s. å. privilegium å detta apotek.

I Hvetlanda innehade Wallén många förtroendeuppdrag. Sålunda var han ordförande i kommunalstämman, hälsovårdsnämnden, byggnadsnämnden, municipalnämnden, Östra härads vägstyrelse och skyttegille. Han var äfven vice ordförande i Hvetlanda skolråd, i styrelsen för Säfsjö järnväg samt Jönköpings läns skytteförbund, hvars stora guldmedalj han innehade. Därjämte må nämnas, att han var ledamot af styrelsen för Smålands enskilda banks afdelningskontor i Hvetlanda och cirka 20 år verkställande direktör för Lannaskede hälso-brunn.

W. anlade år 1884 Sveriges första fabrik för tillverkning af eter, eterarter och essenser samt insamlade vilda och odlade medicinalväxter i betydande kvantiteter.

Genom K. brevet d. 2 juni erhöll W. 1905 transport till apoteket Vakteln i Halmstad.

Gift d. 25 febr. 1878 med MARIA CAROLINA SCHULTZ, född d. 7 jan. 1850 i Järna församling, Stockholms län, dotter till possessionaten MAGNUS BENJAMIN SCHULTZ och ANNA MARIA

CHARLOTTA SETTERBORG, gift [1] med agronomen GUSTAF GRÖNVALL, född d. 27 juli 1835, död d. 27 okt. 1875.

Barn: MAGNUS OSCAR ELIAS, född d. 31 dec. 1878, död d. 8 mars 1920. T. f. häradshöfding i Älfsdals och Nyeds domsaga; — RUTH CECILIA, född d. 25 juli 1880, död d. 29 mars 1883.

FRIEDRICH OUBIAR LENKANT, född d. 11 mars 1869
i Halmstad.
Föräldrar: Vän handpöslaren och skräddaren
Gustaf Fredrik Oubi och Maria Oubi, född
och född i Halmstad. Föräldrar: Oubi och
Maria Oubi.
F. Oubi var verksam i Halmstads församling
i Halmstad i Halmstad d. 1 juli 1911 och i Halmstad